

МІНІСТЕРСТВО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ

НАКАЗ

27 квітня 2001 року № 259

Про затвердження та введення в дію Інструкції про порядок службового розслідування транспортних подій та порушень безпеки руху на залізницях України

Останні зміни внесено: Наказ Міністерства транспорту України від 21.07.2003 № 548

З метою підвищення якості розслідування транспортних подій, відповідно до Положення про класифікацію транспортних подій та порушень у поїзній і маневровій роботі на залізничному транспорті, що загрожують безпеці руху,

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про порядок службового розслідування транспортних подій на залізницях України, що додається (далі — Інструкція).
2. Увести в дію дану Інструкцію з дня підписання наказу.
3. Державній адміністрації залізничного транспорту України (Кірпа Г. М.):
  - 3.1. Довести до відома причетних працівників головних управлінь, управлінь Державної адміністрації залізничного транспорту України та залізниць цей наказ та встановити постійний контроль за його виконанням.
  - 3.2. Забезпечити друкування в необхідній кількості примірників Інструкції про порядок службового розслідування транспортних подій на залізницях України для вивчення та виконання посадовими особами.
4. З уведенням в дію цієї Інструкції вважати таким, що втратив чинність, додаток № 1 до наказу Міністерства транспорту України від 12.07.99 року № 362 (Інструкція про порядок службового розслідування і обліку порушень безпеки руху у поїзній та маневровій роботі на залізницях України).
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Момота О. І.

Міністр

Л. М. Костюченко

ІНСТРУКЦІЯ

про порядок службового розслідування транспортних подій та порушень безпеки руху на залізницях України

1. Загальні положення

1.1. Службове розслідування транспортних подій у поїзній і маневровій роботі (залізничних подій з тяжкими наслідками, залізничних подій, серйозних інцидентів, інцидентів), у тому числі при перевезенні небезпечних вантажів, залежно від класифікації проводять керівники залізниць, служб залізниць, дирекцій залізничних перевезень, структурних підрозділів залізниць і ревізори з безпеки руху поїздів і автотранспорту.

Для розслідування залізничних подій з тяжкими наслідками та залізничних подій наказом начальника залізниці призначається постійно діюча комісія. До її складу залучаються заступники начальника залізниці по господарствах, заступник начальника залізниці — головний ревізор з безпеки руху поїздів та автотранспорту залізниці, начальники служб або їх заступники, начальник дирекції залізничних перевезень, головний ревізор з безпеки руху поїздів та автотранспорту дільниці залізниці, відповідні ревізори з безпеки руху поїздів та автотранспорту залізниці та дільниці залізниці, начальники структурних підрозділів залізниці. Приймають участь в розслідуванні керівники та фахівці відповідних головних управлінь та управлінь Укрзалізниці.

Очолює розслідування залізничних подій з тяжкими наслідками та залізничних подій начальник залізниці або особа, що виконує його обов'язки.

Для розслідування серйозних інцидентів та інцидентів наказом начальника дирекції залізничних перевезень призначається постійно діюча комісія. До її складу залучаються головний ревізор з безпеки руху поїздів та автотранспорту дільниці залізниці, начальники структурних підрозділів залізниці, ревізори з безпеки руху поїздів та автотранспорту дільниці залізниці. Приймають участь в розслідуванні керівники та фахівці управління залізниці, ревізори з безпеки руху поїздів та автотранспорту залізниці.

Очолює розслідування серйозних інцидентів та інцидентів начальник дирекції залізничних перевезень.

Порушення безпеки руху, що можуть призвести до транспортних подій у поїзній і маневровій роботі розслідуються керівниками відповідних структурних підрозділів залізниці за участю ревізорів з безпеки руху поїздів та автотранспорту дільниць залізниці.

Керівники та фахівці Міністерства транспорту України приймають участь у службовому розслідуванні транспортних подій, в яких загинуло двоє і більше людей або травмовано десять і більше людей, з урахуванням загиблих.

Фахівці з Держнаглядохоронпраці України приймають участь у службовому розслідуванні транспортних подій, при яких одночасно травмовано двох і більше або смертельно травмовано одного і більше працівників залізничного транспорту.

У службовому розслідуванні причин і обставин транспортних подій зобов'язані брати участь як представники залізниці, в межах якої сталась транспортна подія, так і представники залізниць і підприємств, працівники яких причетні до цих подій. Повідомлення причетним до транспортної події повинно бути відправлено не пізніше 12-годинного терміну після її скоєння. Якщо представники залізниці, що причетні до транспортної події, не прибудуть протягом 36 годин з часу повідомлення та не повідомлять у 12-годинний термін після одержання повідомлення про можливу затримку, то

розслідування проводиться без їх участі. Результати та висновки у цьому випадку є обов'язковими для всіх.

Залізничні події з тяжкими наслідками та залізничні події розслідуються залізницями, дирекціями залізничних перевезень, підприємствами та структурними підрозділами залізничного транспорту за місцем їх скоєння, територіально.

Транспортні події, які виникли з вини працівників підприємств інших держав, розслідуються територіально за місцем їх скоєння згідно з інструкцією, затвердженою спільним рішенням керівників залізничних адміністрацій держав — учасників Співдружності й ураховуються окремо господарствами, дирекціями залізничних перевезень, залізницями, управліннями та головними управліннями Укрзалізниці відповідно з класифікацією події.

Випадки пошкодження технічних засобів сторонніми особами або підприємствами при виконанні робіт без погодження, або випадки пошкодження технічних засобів внаслідок стихійного лиха або крадіжок, що підтвержені відповідними документами, розслідуються та враховуються як інші транспортні події чи інші порушення по господарствах.

Службове розслідування випадків дорожньо-транспортних пригод на залізничних коліях (ДТП), при яких двоє і більше чоловік загинули або три і більше травмовані, очолює безпосередньо на місці події начальник залізниці чи особа, що виконує його обов'язки.

Начальник дирекції залізничних перевезень або особа, що виконує його обов'язки, очолює службове розслідування випадків дорожньо-транспортних пригод на залізничних коліях (ДТП), при яких один чоловік загинув або до трьох і більше травмовані. Розслідування випадків дорожньо-транспортних пригод на залізничних коліях з менш тяжкими наслідками очолює заступник начальника дирекції залізничних перевезень.

У розслідуванні зазначених випадків ДТП беруть участь керівники причетних служб залізниці відповідних структурних підрозділів, а також ревізори з безпеки руху.

1.2. При службовому розслідуванні повинні бути з'ясовані всі обставини, через які відбулась транспортна подія чи порушення, їх причини, наслідки та виявлені винні у цьому особи. На підставі матеріалів розслідування та проведених одночасно перевірок структурних підрозділів з питань безпеки руху розробляються і здійснюються заходи по запобіганню та недопущенню повторення подібних порушень безпеки руху.

1.3. При необхідності, всі дослідження та випробування, що пов'язані з розслідуванням причин залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події, проводяться за визначенням і під контролем головного управління безпеки руху та екології Укрзалізниці. В окремих випадках для цієї роботи може залучатися комісія незалежних експертів, наукові організації інших відомств та Національної академії наук України.

1.4. Керівники відповідного структурного підрозділу залізниці, на території якої сталася транспортна подія, несуть відповідальність за збереження деталей верхньої будови колії, рухомого складу та інших предметів, які можуть мати значення при з'ясуванні причин транспортної події чи порушення, протягом усього періоду службового розслідування та слідства.

Рішення про направлення зазначених матеріальних доказів на дослідження чи випробування і термін їх зберігання приймаються першими керівниками залізниці за погодженням з головним управлінням безпеки руху та екології і з відповідними органами прокуратури.

1.5. На місці транспортної події у період розслідування вилучаються швидкостемірна стрічка локомотива (начальником депо або ревізором з безпеки руху у локомотивному господарстві, чи головним ревізором з безпеки руху дільниці залізниці), натурний лист поїзда, довідка про забезпечення поїзда гальмами, бланки із записом попереджень про обмеження швидкості руху та журнал технічного стану локомотива.

На місці випадку складається схема зруйнованої колії та розташування рухомого складу і вантажу, слідів сходу рухомого складу з рейок із прив'язкою до кілометра і пікетів

початку сходу і місця зупинки локомотива та окремих груп вагонів. Проводиться фотографування або відеозйомка наслідків випадку, пошкоджень колії, рухомого складу, вантажу, знайдених на колії сторонніх предметів або деталей рухомого складу, деформованих та зламаних деталей, перекритих кранів тощо. Складаються акти огляду місця сходу, технічного стану рухомого складу, колії, контактної мережі, пристроїв СЦБ, зв'язку та інших пристроїв, що мають значення при встановленні причин порушення безпеки руху (зазначені акти підписуються керівниками причетних підрозділів залізниці, які першими прибули на місце випадку). Також складаються акти огляду головної та хвостової частини поїзда, які не сходили з рейок, із зазначенням включення автогальм та положенням режимів у повітродозподільниках. Відбираються письмові (у необхідних випадках і аудіозаписи) пояснення від осіб, причетних до скоєної події, а також відомості від інших працівників та свідків, що можуть бути використані для встановлення причин порушення безпеки руху. Встановлюються та фіксуються погодні умови в момент порушення безпеки руху.

Відповідальність за проведення операцій, що входять у процес розслідування, несуть головні ревізори з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці та залізниці.

1.6. Додаткове пошкодження рухомого складу та вантажів при відбудовних роботах, викликане необхідністю найшвидшого відновлення руху, може бути допущене лише з дозволу начальника залізниці. Про одержання цього дозволу повідомляється головне управління безпеки руху поїздів та екології Укрзалізниці.

Збитки від пожеж при транспортних подіях ураховуються в загальних збитках.

1.7. Відповідальність за збереження деталей, предметів з місця події, об'єктивність розслідування і правильність класифікації транспортних подій та порушень безпеки руху, своєчасне і повне оформлення матеріалів розслідування і подання їх у визначений термін в управління залізниці несе керівник структурного підрозділу, начальник дирекції залізничних перевезень та головний ревізор з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці.

2. Дії працівників, які беруть участь у службовому розслідуванні транспортних подій

2.1. Передача інформації про транспортні події і наступні дії працівників, які беруть участь в організації їх службового розслідування, здійснюються у відповідності з окремим наказом Укрзалізниці та Інструкцією з організації відбудовних робіт при ліквідації наслідків транспортних подій на залізницях України.

2.2. Про випадки транспортних подій зі значною перервою у русі поїздів або втратою вантажу начальник залізниці доповідає генеральному директору Укрзалізниці негайно.

Про загибель і травмування пасажирів при транспортних подіях начальник залізниці, дирекції залізничних перевезень сповіщає головне пасажирське управління Укрзалізниці із зазначенням прізвищ потерпілих пасажирів, місця їх проживання, роботи і про надання необхідної допомоги. Про всі ці випадки головне пасажирське управління веде відповідну щорічну звітність.

Про транспортні події заступник начальника залізниці — головний ревізор з безпеки руху поїздів і автотранспорту в установленому порядку доповідає в головне управління безпеки руху та екології Укрзалізниці (оперативно — по телефону, письмово — у 12-годинний термін).

2.3. Не пізніше як через 24 години з моменту залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події начальник дирекції залізничних перевезень, головний ревізор з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці залізниці і прокурор спільно повідомляють телеграмою про обставини залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події

головне управління безпеки руху та екології Укрзалізниці, начальника залізниці, органи прокуратури України.

2.4. Укрзалізняця про допущені випадки транспортних подій зі значною перервою у русі поїздів або втратою вантажу, згідно із встановленим порядком, надсилає повідомлення в Міністерство транспорту.

3. Порядок оформлення результатів службового розслідування

3.1. Після з'ясування причин залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події, визначення винних працівників і встановлення ступеню пошкодження колії, споруд і рухомого складу, але не пізніше як через 48 годин з моменту випадку, начальником дирекції залізничних перевезень складається акт службового розслідування форми РБУ-1 у восьми примірниках. Зазначений акт затверджується начальником залізниці.

3.2. Начальник дирекції залізничних перевезень і начальник залізниці відповідно у 9-денний і 12-денний термін після залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події повинні розробити заходи по попередженню та недопущенню подібних випадків і оформити матеріали службового розслідування.

3.3. Порядок оформлення матеріалів службового розслідування залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події на залізниці і подальшої роботи з ними у відповідних головних управліннях Укрзалізниці визначається головним управлінням безпеки руху та екології Укрзалізниці.

По одному примірнику матеріалу службового розслідування залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події направляються в прокуратуру, головне управління безпеки руху та екології Укрзалізниці, відповідне головне управління Укрзалізниці, Міністерство транспорту України та апарат головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту залізниці та у відповідну службу управління залізниці. По одному примірнику залишається в дирекції залізничних перевезень та у структурному підрозділі, працівники якого допустили залізничну подію з тяжкими наслідками або залізничну подію. Перший примірник матеріалів службового розслідування направляється в прокуратуру.

Документи та послідовність їх розміщення в матеріалах службового розслідування повинні відповідати переліку (додається).

3.4. Начальник головного управління Укрзалізниці, в господарстві якого трапилась залізнична подія з тяжкими наслідками або залізнична подія, не пізніше 15-денного терміну готує його розгляд за участю ревізорів головного управління безпеки руху та екології Укрзалізниці і за висновками цього розгляду: протокол, інформаційну телеграму, наказ та додаткові заходи з ліквідації і попередження причин, що викликали випадок.

Матеріал службового розслідування залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події, що трапилася не з вини працівників залізниць, структурних підрозділів, організацій і підприємств залізничного транспорту, головним управлінням безпеки руху та екології Укрзалізниці направляється у відповідні міністерства та відомства для вжиття ними подальших заходів щодо недопущенню подібних порушень.

3.5. Начальник залізниці у тримісячний термін після залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події повинен надати інформацію про виконання розроблених на залізниці заходів за результатами розслідування залізничної події з тяжкими наслідками або залізничної події відповідному главку і головному управлінню безпеки руху та екології Укрзалізниці та Міністерству транспорту.

3.6. При розслідуванні серйозних інцидентів та інцидентів в поїзній і маневровій роботі особи, що проводили розслідування, не пізніше 48 годин з моменту їх скоєння складають акт форми РБУ-3 у трьох примірниках за підписом членів комісії, що проводили службове розслідування.

Один примірник цього акту повинен знаходитися у начальника структурного підрозділу, працівники якого допустили інцидент, другий — передається в апарат головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці залізниці, третій — зберігається у відповідній службі управління залізниці.

Якщо винуватцями випадку інциденту є працівники заводу чи структурного підрозділу іншої залізниці, то додаткові примірники акту разом з іншими матеріалами розслідування надсилаються на цей завод, структурний підрозділ, відповідну службу залізниці та в апарат головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту залізниці.

При розслідуванні транспортних подій, пов'язаних з перевезенням небезпечних вантажів, додатково складається акт форми БНВ-1 (додаток 2), який зберігається в комерційній службі залізниці, де транспортна подія сталася, а у разі необхідності — додатковий примірник акта, який надсилається залізниці навантаження.

3.7. Усі випадки транспортних подій та порушень безпеки руху розглядаються на підприємстві чи структурному підрозділі. Розгляд і оформлення матеріалів на підприємстві чи структурному підрозділі мають бути закінченими не пізніше 3-денного терміну.

Обставини транспортних подій, що розслідуються начальником дирекції залізничних перевезень, у 7-денний термін мають бути розглянуті ним особисто або особою, яка виконує його обов'язки.

3.8. Матеріали службового розслідування інцидентів готує структурний підрозділ, своєчасність розслідування і повноту матеріалів розслідування контролює відповідна служба залізниці і головний ревізор з безпеки руху дільниці залізниці.

Матеріали розслідування серйозних інцидентів, незалежно від наслідків, готуються до розгляду у 10-денний термін з моменту скоєння відповідною службою управління залізниці і розглядаються заступником начальника залізниці по відповідному господарству з викликом причетних працівників. Своєчасність розслідування і повноту матеріалів контролює головний ревізор з безпеки руху залізниці.

Технічний висновок щодо причин транспортних подій відповідно класифікації готується за двома підписами: залізничної події з тяжкими наслідками і залізничної події за підписами заступника начальника залізниці — головного ревізора з безпеки руху та автотранспорту і начальника відповідної служби; серйозного інциденту — головного ревізора з безпеки руху поїздів та автотранспорту дільниці і начальника або заступника начальника відповідної служби; інциденту — ревізора з безпеки руху поїздів та автотранспорту по господарству дільниці і начальника відповідного структурного підрозділу залізниці.

У головних управліннях Укрзалізниці у 15-денний термін розглядаються серйозні інциденти та інцидент 7.8 згідно Положення про класифікацію транспортних подій та порушень у поїзній і маневровій роботі на залізничному транспорті, що загрожують безпеці руху, а саме: злам бокової ферми кузова вантажного вагона, колісної пари або її елементів, боковини візка рухомого складу, надресорної чи хребтової балок пасажирських і вантажних вагонів або тріщини балок візків пасажирських вагонів.

За висновками оперативної наради в головному управлінні складається протокол, інформаційна телеграма, наказ і додаткові заходи, щодо недопущення подібних порушень безпеки руху.

3.9. Матеріали службового розслідування зберігаються:

3.9.1. Про залізничні події з тяжкими наслідками та залізничні події — у головному управлінні безпеки руху та екології і у відповідному головному управлінні Укрзалізниці, в апараті головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту залізниці, у відповідній службі, в апараті головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці залізниці та відповідному структурному підрозділі залізниці.

Термін зберігання матеріалів службового розслідування наступний:

- якщо немає загиблих або травмованих людей — 5 років;
- якщо загинули і травмовані пасажирів — 10 років;

- якщо загинули або травмовані працівники залізничного транспорту — 45 років.

Матеріали службового розслідування передаються до архіву у відповідності із встановленим порядком.

3.9.2. Про інциденти — у структурному підрозділі, апараті головного ревізора з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці та у відповідній службі управління залізниці. Термін зберігання цих матеріалів службового розслідування 5 років.

4. Розслідування випадків транспортних подій, що трапилися на під'їзних коліях промислових підприємств з вини працівників залізниць, проводиться в порядку, установленому цією Інструкцією. Транспортні події, які допущені на коліях залізниць України з вини працівників під'їзних колій, розслідуються окремо і у звітність за формою РБ-2 не включаються.

У розслідуванні транспортних подій з рухомим складом залізниці, що трапилися на під'їзних коліях промислових підприємств чи коліях промислового залізничного транспорту з вини працівників підприємств та організацій — власників під'їзних колій, повинні брати участь ревізори з безпеки руху поїздів і автотранспорту дільниці залізниці, начальник станції та інші працівники за вказівкою начальника дирекції залізничних перевезень. Облік транспортних подій, пов'язаних з перевезенням небезпечних вантажів, окрім того, ведеться у журналі реєстрації транспортних подій з небезпечними вантажами (додаток 3) фахівцями Головного комерційного управління Укрзалізниці та комерційного господарства залізниць.

Розслідування та облік транспортних подій, що трапилися на коліях шириною 1435 мм та 750 мм, проводиться згідно з порядком, встановленим цією Інструкцією.

Заступники начальників залізниць — головні ревізори з безпеки руху поїздів і автотранспорту зобов'язані сповістити в головне управління безпеки руху та екології Укрзалізниці про рішення судових органів по випадках залізничних подій з тяжкими наслідками та залізничних подій у триденний термін після одержання рішення суду.

5. Порядок звітності по всіх випадках порушення безпеки руху встановлюється Укрзалізницею.

Начальник головного
управління безпеки руху
та екології Укрзалізниці

О. Й. Соколов